

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 2 december 2022
(OR. en)

15309/22
ADD 1

SAN 629
PHARM 176
MI 907
IPCR 115
COVID-19 187
RECH 643
COMPET 991
PROCIV 148

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	1 december 2022
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2022) 669 final
Betreft:	BIJLAGEN bij de MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S Verslag over de paraatheid op gezondheidsgebied

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2022) 669 final.

Bijlage: COM(2022) 669 final

Brussel, 30.11.2022
COM(2022) 669 final

ANNEXES 1 to 2

BIJLAGEN

bij de

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Verslag over de paraatheid op gezondheidsgebied

Bijlage 1 — Stand van de uitvoering van paraatheidsacties met betrekking tot medische tegenmaatregelen

	Actienummer	Belangrijkste geplande acties	Huidig uitvoeringsniveau			
			Niveau 0	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Dreigingsevaluatie en kennisvergaring	1.1	Opstellen van een lijst van prioritaire dreigingen en werken aan het opstellen van dreigingsscenario's				
	1.2	Opstellen van een lijst van kritieke medische tegenmaatregelen				
	1.3	Opzetten van een MCMI-platform				
	1.4	Opzetten en beheren van een netwerk van laboratoria en onderzoeksinstellingen				
	1.5	Consolideren van de capaciteit voor toezicht op afvalwater in de EU				
Geavanceerd onderzoek naar en ontwikkeling van medische tegenmaatregelen	2.1	Versterken van de horizonverkenningscapaciteit voor opkomende innovaties en technologieën op het gebied van medische tegenmaatregelen				
	2.2	Ontwikkelen van een strategische onderzoeks- en innovatieagenda inzake pandemieparaatheid				
	2.3	Consolideren van EU-netwerken voor proeven				
	2.4	Verhogen van de financiering voor risicovolle O&O-projecten via "HERA INVEST"				
	2.5	Investeren in vaccins van de volgende generatie				
	2.6	Opstellen van een routekaart ter ondersteuning van het onderzoek naar nieuwe en herbestemde antivirale middelen				
	2.7	Ondersteunen van de ontwikkeling van en de toegang tot medische tegenmaatregelen, met inbegrip van medische hulpmiddelen en diagnostica				
Toegang tot	3.1	Ontwikkelen van een kader voor het beheer van risico's in de toeleveringsketen voor medische tegenmaatregelen				

medische tegenmaatregelen — veerkrachtige leveringsketens en productiecapaciteit	3.2	<i>Verhogen van de productiecapaciteit in de EU met EU FAB</i>				
	3.3	<i>Aanleggen van voorraden kritieke medische tegenmaatregelen op EU-niveau</i>				
	3.4	<i>Ontwikkelen van een strategische aanpak van de EU voor het aanleggen van voorraden medische tegenmaatregelen</i>				
	3.5	<i>Herzien van de mechanismen voor gezamenlijke aanbestedingen voor medische tegenmaatregelen</i>				
Internationale coördinatie en mondiale activiteiten	4.1	<i>Uitbreiden van strategische partnerschappen op het gebied van gezondheid en paraatheid op regionaal niveau</i>				
	4.2	<i>Ondersteunen van lage- en middeninkomenslanden bij de opbouw van capaciteit en deskundigheid op het gebied van paraatheid, respons en lokale productie</i>				

- Niveau 0: Ontwikkelingsfase
- Niveau 1: Voorbereidende/studiefase
- Niveau 2: Proeffase
- Niveau 3: Uitgevoerd

Bijlage 2 — 10 lessen uit de COVID-19-pandemie, vooruitgang en lopende ontwikkeling

10 lessen	Vooruitgang tot dusver	Verdere ontwikkeling
<p>#1: Snellere opsporing en respons hangen af van een sterker wereldwijd toezicht en meer vergelijkbare en volledige gegevens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lancering van EpiPulse¹ — het Europese toezichtspitaal voor infectieziekten — door het ECDC in 2021. • Versterking van de capaciteit voor toezicht en voor sequencing van ziekteverwekkers in de lidstaten, met inbegrip van de 77 miljoen EUR aan ECDC-subsidies met extra financiering van de Europese Commissie. • Technische ondersteuning van de ontwikkeling van het initiatief Epidemic Intelligence from Open Sources (EIOS)² • Samenwerking met Africa CDC om te zorgen voor snelle opsporing en validering van bedreigingen via het project “EU for Health Security in Africa — ECDC for Africa CDC”. • Uitvoering van geautomatiseerde processen door het ECDC voor een snellere verzameling van gegevens uit openbare bronnen. • Versterking en integratie van instrumenten die door het ECDC worden gebruikt voor de snelle opsporing van bedreigingen door middel van epidemiologische informatie (bv. Epiweetr³, EIOS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Integratie van moleculaire en genotypering in toezicht op EU-niveau en paraatheid voor uitbraken overeenkomstig de strategie van het ECDC⁴. • Verder gebruik van artificiële intelligentie bij activiteiten van het ECDC op het gebied van epidemiologische informatie.

¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/epipulse-european-surveillance-portal-infectious-diseases>

² Het initiatief voor epidemiologische inlichtingen uit open bronnen (Epidemic Intelligence from Open Sources, EIOS) is een unieke samenwerking tussen verschillende belanghebbenden op het gebied van volksgezondheid over de hele wereld. Het brengt nieuwe en bestaande initiatieven, netwerken en systemen samen om een uniforme, alle risico's omvattende “één gezondheid”-benadering van vroegtijdige opsporing, verificatie, beoordeling en communicatie van bedreigingen voor de volksgezondheid tot stand te brengen met behulp van openbaar beschikbare informatie. Sinds januari 2022 is de leiding van het EIOS-initiatief ondergebracht bij de nieuwe WHO Hub for Pandemic and Epidemic Intelligence. <https://www.who.int/initiatives/eios>

³ [epitweetr tool \(europa.eu\)](https://www.epitweetr.eu)

⁴ [Strategisch kader van het ECDC voor de integratie van moleculaire en genotypering in Europees toezicht en onderzoeken naar uitbraken in meerdere landen — 2019-2021 \(europa.eu\).](https://www.ecdc.europa.eu/en/strategic-framework-for-the-integration-of-molecular-and-genotyping-in-european-surveillance-research-into-outbreaks-in-multiple-countries-2019-2021)

<p>#2: Duidelijk en gecoördineerd wetenschappelijk advies vergemakkelijkt de besluitvorming en de communicatie met het publiek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meer capaciteit en competenties van het ECDC op het gebied van bewijsbeoordeling en gegevensanalyse, met inbegrip van modellering en voorspelling van infectieziekten, en lancering van de European COVID-19 Forecast Hub en de European COVID-19 Scenario Hub. • Onderzoek naar de doeltreffendheid van COVID-19-vaccins in het kader van het VEBIS-project, wetenschappelijk advies over vaccinatiestrategieën, lancering van het vaccinmonitoringplatform (ECDC/EMA). • Verstrekking van snelle risicobeoordelingen door het ECDC met betrekking tot COVID-19 sinds januari 2020 (19 snelle risicobeoordelingen) en met betrekking tot andere vastgestelde bedreigingen, indien nodig. • Het EMA verstrekt wetenschappelijk advies <i>aan ontwikkelaars</i> van vaccins en geneesmiddelen. Per 19 oktober 2022 en in het kader van de COVID-19-pandemie werden 48 adviezen voor vaccins en 111 voor geneesmiddelen verstrekt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere versterking van de capaciteit en competenties van het ECDC op het gebied van bewijsbeoordeling en gegevensanalyse en uitbreiding naar andere ziekten. • Capaciteitsopbouw en opleiding door het ECDC met betrekking tot bewijsbeoordeling en de ontwikkeling van wetenschappelijk advies aan EU-lidstaten, pretoetredingslanden en landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen. • Lopende herziening van de ECDC-procedure voor wetenschappelijke adviezen (artikel 7 van het uitgebreide mandaat van het ECDC). • Voortzetting van het VEBIS-project van het ECDC (monitoring van de doeltreffendheid van COVID-19-vaccins). • Voortzetting van de werkzaamheden van het vaccinmonitoringplatform (ECDC/EMA). • Actualisering van de ECDC-methode voor snelle risicobeoordeling. • Het EMA en zijn taskforce voor noodsituaties blijven wetenschappelijk advies verstrekken aan ontwikkelaars van geneesmiddelen die noodsituaties op het gebied van de volksgezondheid zouden kunnen aanpakken.
<p>#3: Voor betere paraatheid zijn continu investeringen, toezicht en evaluaties nodig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleging van deskundigen van het ECDC over de uitvoering van niet-farmaceutische interventies. • Ontwikkeling van ECDC-richtsnoeren en verstrekking van opleiding voor evaluaties tijdens en na afloop van acties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatige dreigingsevaluatie. • Financiering van het EU4health-programma voor de uitvoering van de verordening inzake ernstige grensoverschrijdende

	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluaties na afloop van acties uitgevoerd door het ECDC in meerdere Europese landen gericht op empirisch onderbouwde adviesvorming. • COVID-19-lessen die het ECDC heeft geleerd uit bezoeken aan meerdere Europese landen. Technisch verslag van het ECDC “The EU experience in the first phase of COVID-19: implications for measuring preparedness”. 	<p>bedreigingen van de gezondheid en de mandaten van het ECDC en het EMA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capaciteitsopbouw en opleidingen door het ECDC met betrekking tot activiteiten op het gebied van epidemiologische informatie, paraatheid en respons voor EU-lidstaten, pretoetredingslanden en landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen. • Ontwikkeling van e-learningcursussen van het ECDC over paraatheid bij noodsituaties. • Zoals bepaald in de verordening inzake ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid zal de Commissie in samenwerking met de lidstaten en de betrokken agentschappen van de Unie, zoals het ECDC, een plan van de Unie voor gezondheids crises en pandemieën opstellen en zal er regelmatig informatie worden verzameld over en een analyse worden gemaakt van de paraatheids- en responsplanning; ontwikkeling van indicatoren om de vooruitgang te monitoren en het niveau van de preventie-, paraatheids- en responsplanning in de lidstaten te beoordelen.
<p>#4: Noodinstrumenten moeten eerder kunnen worden ingezet en sneller en gemakkelijker te activeren zijn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oprichting en exploitatie van de European Federation Gateway Service (EFGS) voor grensoverschrijdende interoperabiliteit van mobiele applicaties voor contacttracing. • Oprichting en exploitatie van het 	<ul style="list-style-type: none"> • Lessen trekken uit de EU-samenwerking op het gebied van digitale contacttracing. • Werken aan een model voor de continue en duurzame werking van digitale gezondheidsgerelateerde

	<p>EU-systeem voor digitale COVID-certificaten.</p>	<p>vertrouwensnetwerken voor de authenticatie van gezondheidsgelateerde certificaten en andere documenten op EU-niveau en mogelijk op internationaal niveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snel te implementeren ECDC-protocollen om de epidemiologische en risicofactoren in verband met nieuwe gezondheidsbedreigingen te beoordelen. • Snel te implementeren ECDC-protocollen om de doeltreffendheid van uitgevoerde responsmaatregelen te beoordelen.
<p>#5: Gecoördineerde maatregelen moeten een reflex worden voor Europa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanneming van de verordening inzake ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid. • Oprichting van HERA. • Uitbreiding van het mandaat van het ECDC en het EMA. • Coördinatie met alle actoren die betrokken zijn bij de paraatheid voor en respons op gezondheidsbedreigingen via de HERA-raad, het HERA-adviesforum, het forum van het maatschappelijk middenveld en het gezamenlijk forum voor industriële samenwerking. • Verordening (EU) 2022/123, waarbij het mandaat van het Europees Geneesmiddelenbureau werd uitgebreid, is op 1 maart 2022 in werking getreden. In de wetgeving wordt aan het EMA een rol toegekend bij het monitoren en beperken van tekorten aan kritieke geneesmiddelen in de context van een noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid of een ingrijpende gebeurtenis, en wordt 	<ul style="list-style-type: none"> • Herstel en uitbreiding van de productiecapaciteit voor medische tegenmaatregelen (EU FAB). • Ontwikkeling van de Europese capaciteit voor het aanleggen van voorraden. • Identificatie van, anticipatie op en vaststelling van manieren om knelpunten in toeleveringsketens voor medische tegenmaatregelen aan te pakken. • De bepalingen inzake het monitoren en beperken van tekorten aan kritieke medische hulpmiddelen zijn vanaf 2 februari 2023 van toepassing. • Interoperabel platform voor informatie over medische tegenmaatregelen en meer particuliere investeringen in medische tegenmaatregelen met een hoog risico via HERA INVEST.

	<p>voorzien in de formele oprichting van de stuurgroep tekorten aan geneesmiddelen en de stuurgroep tekorten aan medische hulpmiddelen en de taskforce voor noodsituaties.</p>	
<p>#6: Er zijn sterkere publiek-private partnerschappen en toeleveringsketens nodig om de levering van essentiële uitrusting en geneesmiddelen te waarborgen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gestructureerde dialoog over de zekerheid van de geneesmiddelenvoorziening met belanghebbenden, in 2021. • Publicatie in 2022 van een werkdocument van de diensten van de Commissie — Vulnerabilities of the global supply chains of medicines — Structured dialogue on the security of medicines supply⁵. 	<ul style="list-style-type: none"> • De Commissie zal nu haar beraad voortzetten, met name in het kader van de komende hervorming van de geneesmiddelenwetgeving, teneinde beleidsopties te formuleren en maatregelen voor te stellen om de continuïteit en voorzieningszekerheid in de EU te versterken, met name voor geneesmiddelen die het meest kritiek worden geacht voor gezondheidszorgstelsels.
<p>#7: Een pan-Europese aanpak is van essentieel belang om het klinisch onderzoek sneller, uitgebreider en doeltreffender te maken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met ingang van januari 2022, toen de verordening betreffende klinische proeven in werking trad, zijn de beoordeling van en het toezicht op klinische proeven in de EU geharmoniseerd, met name via een informatiesysteem voor klinische proeven. • De taskforce voor noodsituaties, die bij Verordening (EU) 2022/123 is opgericht, verstrekt advies over protocollen voor klinische proeven, met inbegrip van gezamenlijke klinische proeven, aan ontwikkelaars van klinische proeven die in de Unie worden uitgevoerd. • Verordening (EU) 2017/745 betreffende medische hulpmiddelen en Verordening (EU) 2017/746 betreffende medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek, die respectievelijk in 2021 en 2022 in werking zijn getreden, bieden een meer geharmoniseerd kader voor klinische onderzoeken en 	<ul style="list-style-type: none"> • De komende jaren zal het nieuwe Europese regelgevingskader voor klinische proeven multinationale klinische proeven vergemakkelijken, stroomlijnen, versnellen en transparanter maken, ook voor mogelijke nieuwe COVID-19-geneesmiddelen en -vaccins. • Bovendien zal het ervoor zorgen dat de EU een aantrekkelijk en gunstig klimaat voor de grootschalige uitvoering van klinisch onderzoek biedt, met hoge normen op het gebied van openbare transparantie en met hoge veiligheid voor deelnemers aan klinische proeven. • De lidstaten moeten dit wetenschappelijk advies van de taskforce voor noodsituaties in aanmerking nemen bij het

⁵ [Staff Working Document on Vulnerabilities of the global supply chains of medicines — Structured Dialogue on the security of medicines supply \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/staff-working-document-on-vulnerabilities-of-the-global-supply-chains-of-medicines-structured-dialogue-on-the-security-of-medicines-supply)

	<p>prestatiestudies.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door Horizon 2020 gefinancierd project CORE-MD inzake klinisch bewijs voor medische hulpmiddelen, uitgevoerd door een consortium van gezondheidswerkers, aangemelde instanties, academici, patiënten en regelgevers. • Ondersteunen van de netwerken voor klinische proeven VACCELERATE en EU-RESPONSE om nieuwe geneesmiddelen en medische tegenmaatregelen te beoordelen (d.w.z.: tijdens de uitbraak van de apenpokken). • Versterking van de link tussen dreigingsevaluatie, O&O en de aankoop van medische tegenmaatregelen. 	<p>toelaten van klinische proeven. Uiteindelijk zal het advies de tijdige ontwikkeling en toelating van medisch materiaal zoals vaccins en behandelingen vergemakkelijken en de algemene coördinatie van klinische proeven in Europa verbeteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van de samenwerking met de lidstaten en belanghebbenden om gemeenschappelijke inzichten en instrumenten voor klinische onderzoeken en prestatiestudies met betrekking tot medische hulpmiddelen te ontwikkelen. • Versterking van de horizonverkenningcapaciteiten van HERA op het gebied van medische tegenmaatregelen. • Consolidatie van de EU-netwerken voor klinische proeven om de uitvoering van permanente platformproeven en permanente strategische cohorten mogelijk te maken, zodat bij een eventuele epidemie kan worden ingespeeld op opkomende ziekten.
<p>#8: Of een pandemie het hoofd kan worden geboden, hangt af van voortdurende en toenemende investeringen in gezondheidszorgstelsels (met inbegrip van de digitale transitie ervan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning van de lidstaten bij het versterken van de veerkracht van hun gezondheidszorgstelsels als geheel, in het kader van hun herstel- en veerkrachtplannen. In het kader van de plannen die momenteel zijn goedgekeurd, is meer dan 40 miljard EUR uitgetrokken voor nationale gezondheidszorgstelsels. Bijna een derde van dat bedrag is bestemd om de digitalisering van gezondheidszorgstelsels te stimuleren. • Bovendien is in de meest recente landspecifieke aanbevelingen — die 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van de ondersteuning van nationale herstel- en veerkrachtplannen om de uitvoering ervan tijdens de looptijd van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (2021-2026) te waarborgen. • Voortzetting van de beoordeling van de veerkracht van nationale gezondheidszorgstelsels in het kader van het Europees semester, ook wat betreft investeringsniveaus en relevante hervormingen.

	<p>in juli 2022 zijn goedgekeurd in het kader van het Europees Semester — aandacht besteed aan de gezondheidszorgstelsels in acht lidstaten en nadruk gelegd op de noodzaak van betere preventie en primaire gezondheidszorg en op het aanpakken van personeelstekorten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlening van steun, via het programma EU4Health, in samenwerking met de OESO en de Europese Waarnemingspost voor gezondheidszorgstelsels en -beleid, om de paraatheid van de stelsels voor uitbraken van infectieziekten en andere soorten schokken te versterken. Dit betreft met name het opzetten van veerkrachttests om de lidstaten in staat te stellen de paraatheid bij gezondheids crises regelmatig te evalueren en de veerkracht van hun gezondheidszorgstelsels te toetsen aan specifieke hogedrukscenario's en structurele uitdagingen op lange termijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere ondersteuning van de lidstaten bij het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot gezondheidswerkers die verband houden met tekorten en met discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden. Dit omvat de gezamenlijke actie Heroes die begin 2023 van start gaat en betrekking heeft op de planning van en de prognose van de vraag naar gezondheidswerkers, en acties op het gebied van vaardigheden, waaronder de uitrol van het Health Workforce Pact for Skills Partnership en opleidingsprojecten met de nadruk op digitale vaardigheden in het kader van het programma EU4Health. • Voltooiing van de methode voor het testen van de veerkracht van gezondheidszorgstelsels en deze uiterlijk medio 2023 publiceren in een handboek.
<p>#9: De paraatheid voor en respons op pandemieën is een mondiale prioriteit voor Europa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking van het ECDC met het Global Outbreak Alert and Response Network (GOARN). • Het ECDC werkt samen met andere centra voor ziektebestrijding (CDC's) in derde landen, waaronder de VS, Canada, China, Israël, Mexico, het Verenigd Koninkrijk en Zuid-Korea. Daarnaast is op initiatief van het ECDC in 2019 een netwerk van belangrijke centra voor ziektebestrijding over de hele wereld opgericht, onder meer in Afrika, Australië, Canada, het Caribisch gebied, China, Israël, Zuid-Korea, Mexico, Singapore, Thailand, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, om informatie en 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van regionale en bilaterale initiatieven van het ECDC, zoals het EU-initiatief voor gezondheidsbeveiliging. • Intensievere wereldwijde samenwerking, zoals tussen het ECDC en Africa CDC. • Oprichting van een EU-taskforce voor gezondheid, gecoördineerd door het ECDC.

	<p>expertise uit te wisselen teneinde doeltreffend te kunnen reageren op bedreigingen van overdraagbare ziekten. Het netwerk is bijzonder nuttig gebleken tijdens de COVID-19-pandemie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage van het ECDC aan mondiale besprekingen over governancekaders voor pandemieparaatheid • Regionale initiatieven van het ECDC, zoals meer steun voor Africa CDC, het EU-initiatief voor gezondheidsbeveiliging en voorbereidende maatregelen voor de deelname van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de EU aan de werkzaamheden van het ECDC. 	
<p>#10: Onjuiste informatie en desinformatie moeten op een meer gecoördineerde en verfijnde wijze worden aangepakt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proactieve communicatie, sociaal luisteren en uitwisseling om te anticiperen op nieuwe bedreigingen. • Verslag van het ECDC “Countering online vaccine misinformation in the EU/EEA”. • Verslag van het JRC “COVID-19 misinformation: Preparing for future crises”. • Nieuwe praktijkcode betreffende desinformatie. • Wet inzake digitale diensten. • Voorstel inzake transparantie van politieke reclame. • Europese wetgeving inzake mediavrijheid. • Europees Waarnemingscentrum voor digitale media. • Toolbox voor de aanpak van buitenlandse informatiemani­pula­tie en in­menging. • Speciale verslagen van de EDEO over desinformatie in verband met COVID-19. • Werken aan een gemeenschappelijk analytisch kader en een 	<ul style="list-style-type: none"> • Herziening van het actieplan voor Europese democratie, gepland voor 2023. • Uitvoering van de wet inzake digitale diensten. • Werken aan een gegevensruimte gericht op de aanpak van buitenlandse informatiemani­pula­tie en in­menging (zoals gevraagd in het strategisch kompas). • Verdere samenwerking met belanghebbenden, en in de subgroep crisissituaties van de nieuwe praktijkcode betreffende desinformatie, over de voorgestelde gemeenschappelijke conceptuele definitie van buitenlandse informatiemani­pula­tie en in­menging. • Betere toegang van het ECDC tot betrouwbare bronnen van gezondheidsinformatie, met inbegrip van de verdere ontwikkeling van het Europees

	<p>gemeenschappelijke methode om buitenlandse informatiemaniplatie en inmenging in kaart te brengen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauwe samenwerking met de lidstaten via het systeem voor snelle waarschuwingen en met internationale partners, met name het snellereactiemechanisme van de G7 en de NAVO, alsook met het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector. • Ontwikkeling van een ECDC-studie en een e-learningcursus over het tegengaan van online onjuiste informatie over vaccins. • Ontwikkeling van een ECDC-gids en bijbehorende e-learningcursus over het faciliteren van de aanvaarding en toepassing van COVID-19-vaccinaties, met inbegrip van strategieën voor het verstrekken van nauwkeurige informatie en het aanpakken van onjuiste informatie en desinformatie. 	<p>vaccinatie-informatieportaal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbetering van de capaciteit van gezondheidswerkers om met patiënten over vaccinatie te spreken (ECDC).
--	--	---